

2013:15 • 10. september 2013

Fjármál hins opinbera 2012 – endurskoðun

General government finances 2012 – revision

Samantekt

Tekjuafkoma hins opinbera var neikvæð um 65 milljarða króna árið 2012 eða 3,8% af landsframleiðslu. Til samanburðar var tekjuafkoman neikvæð um 91 milljarð króna árið 2011 eða 5,6% af landsframleiðslu. Tekjur hins opinbera námu um 740 milljörðum króna og hækkuðu um 59 milljarða króna milli ára eða um 8,7%. Sem hlutfall af landsframleiðslu mældust þær 43,6% samanborið við 41,8% árið 2011. Útgjöld hins opinbera voru 806 milljarðar króna og jukust um 34 milljarða króna milli ára eða 4,4% en hlutfall þeirra af landsframleiðslu var svipað bæði ár, eða 47,4%.

Heildarútgjöld til heilbrigðismála voru 154 milljarðar króna 2012 eða 9,1% af landsframleiðslu. Þar af var hlutur hins opinbera 124 milljarðar króna en hlutur heimila um 30 milljarðar eða 19,4%. Á mann námu heilbrigðisútgjöld hins opinbera 387 þúsundum króna og drögust þau lítillega saman milli ára. Frá árinu 2008 hafa þau dregist saman um 12% á mann á verðlagi 2012.

Til fræðslumála var ráðstafað 136 milljörðum króna 2012 eða 8% af landsframleiðslu. Þar af var fjármögnun hins opinbera 123 milljarðar króna og hlutur heimilanna rúmlega 13 milljarðar króna eða 9,7%. Á mann námu fræðsluútgjöld hins opinbera 382 þúsund krónum og hafa þau minnkað um 13% frá 2008 á verðlagi 2012.

Hrein peningaleg eign hins opinbera var neikvæð um 947 milljarða króna árið 2012 eða 55,8% af vergri landsframleiðslu og er það rúmum 74 milljörðum verri staða en 2011. Peningalegar eignir voru 1.254 milljarðar og heildarskuldir 2.201 milljarður króna í árslok 2012.

Inngangur

Fjármál hins opinbera eru í
brenniddepri í þessu riti

Í þessu riti verður fyrst og fremst lögð áhersla á hið opinbera en samsvarandi upplýsingar um undirgeira þess má sjá á vefsíðu Hagstofunnar. Verður vikið að afkomuþróun hins opinbera, en einnig verður gerð grein fyrir þróun teknna og gjalda frá mismunandi sjónarhornum. Þá verður í stuttu máli fjallað um heilbrigðis-, velferðar- og menntamál og þeim gerð skil í talnaefni og myndum. En fyrst verður vikið að umfangi hins opinbera í þjóðarbúskapnum.

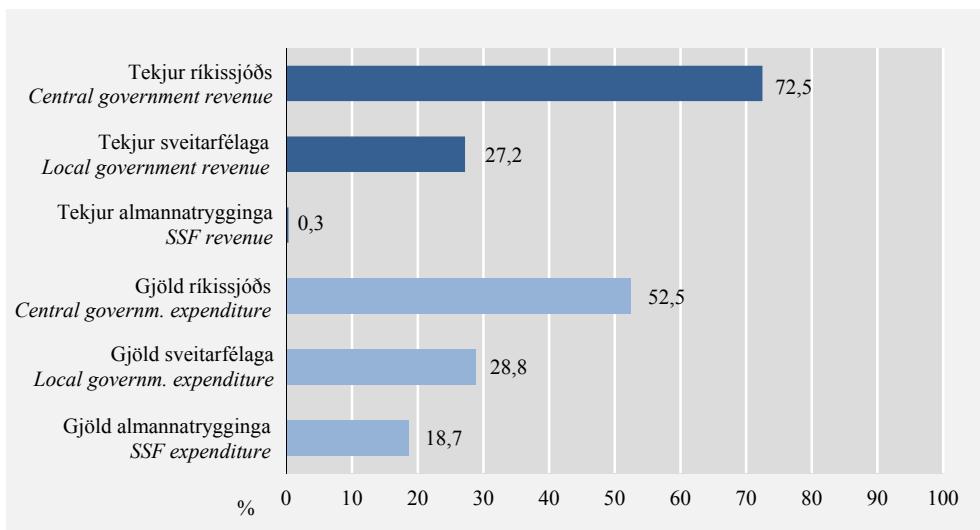
**Hið opinbera takmarkast við
A-hluta ríkissjóðs, A-hluta
sveitarfélaga og
almannatryggingar**

Umfang hins opinbera

Hefðbundin skilgreining á hinu opinbera samkvæmt þjóðhagsreikningum afmarkast við starfsemi sem fjármögnuð er með álagningu skatta en ekki með tekjum af sölu á vörum og þjónustu á almennum markaði. Hér er því um tiltölulega þröngr skilgreiningu að ræða sem takmarkast við A-hluta ríkissjóðs, A-hluta sveitarfélaga og almannatryggingar. Í þessu felst að atvinnustarfsemi á vegum hins opinbera, sem fjármögnuð er að mestu með sölu á vörum og þjónustu, er ekki talin til hins opinbera geira samkvæmt hefðbundinni skilgreiningu, heldur til fyrirtækjageira hagkerfisins.

Mynd 1. Innbyrðis skipting á umfangi undirgeira hins opinbera 2012

Figure 1. Relative size of governments in terms of revenue and expenditure 2012

Árið 2012 runnu 72,5% tekna hins opinbera til ríkissjóðs og 27,2% til sveitarfélaga. Af tekjum ríkissjóðs runnu 33,4% áfram til almannatrygginga og sveitarfélaga sem fjárfamlög eða 155,6 milljarðar króna til almannatrygginga og 23,7 milljarðar króna til sveitarfélaga. Af útgjöldum hins opinbera er hlutur almannatrygginga 18,7% eða 150,9 milljarðar króna, sveitarfélaga 28,8% eða 231,9 milljarðar króna, og ríkissjóðs 52,5% eða 422,8 milljarðar króna.

Afkoma hins opinbera

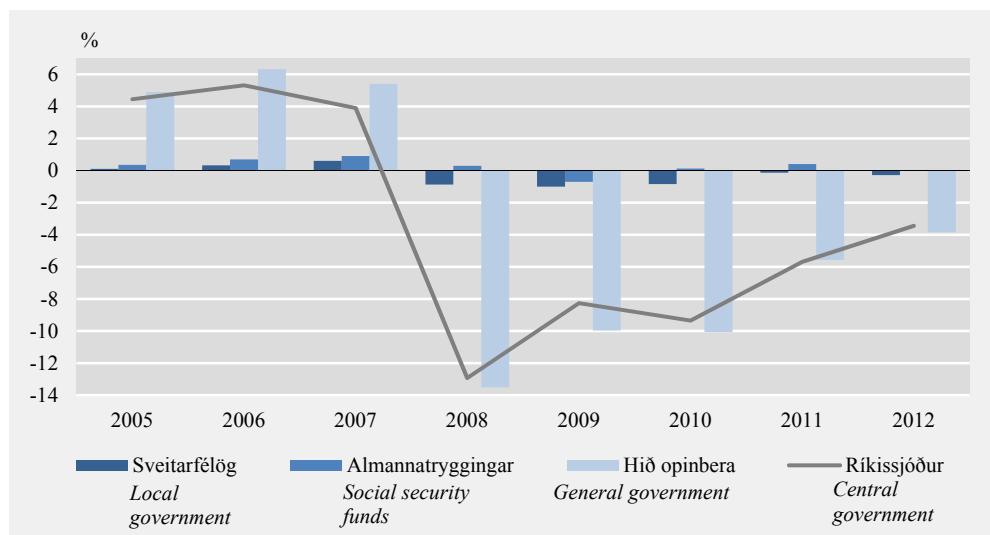
Tekjuhalli hins opinbera nam 3,8% af landsframleiðslu 2012

Tekjuafkoma hins opinbera var neikvæð um 65,3 milljarða króna árið 2012 eða sem nemur 3,8% af landsframleiðslu og tæpum 9% af tekjum þess. Til samanburðar var tekjuafkoman neikvæð um 90,7 milljarða króna árið 2011 eða 5,6% af landsframleiðslu. Hagstæðari afkoma 2012 skýrist fyrst og fremst af auknum tekjum, en skatttekjur jukust um 41,8 milljarða króna milli ára en aðrar tekjur jukust um 16,1 milljarð króna. Á sama tíma jukust útgjöld hins opinbera um 35,2 milljarða króna milli ára. Launakostnaður jókst um 13,9 milljarða króna og vaxtagjöld jukust um rúmlega 13 milljarða milli ára. Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög minnkuðu um 3,6 milljarða og félagslegar tilfærslur til heimila drögust saman um 3,1 milljarð króna.

Síðustu ár hafa verið fjárhag hins opinbera þung í skauti og berst ríkissjóður enn við afleiðingar hrunsins. Í reikning ársins 2012 er fært 13 milljarða framlag úr ríkissjóði til styrkingar eiginfjárstöðu Íbúðaláanasjóðs. Í leiðbeiningum Eurostat

(GDDM) og AGS um fjárhag hins opinbera kemur fram að fjárfamlög til ríkisaðila sem ekki skila sér í arðgreiðslum eða afrakstri síðar meir teljist sem fjármagnstilfærsla til viðkomandi ríkisaðila. Í uppgöri ársins 2011 eru 19,2 milljarða útgjöld vegna áfallinna ríkisábyrgða, í uppgöri 2010 55,5 milljarða útgjöld vegna 33 milljarða framlags til Íbúðalánasjóðs og 22,5 milljarða áfallinna ríkisábyrgða. Í uppgöri ársins 2008 er 192 milljarða króna yfirtaka ríkissjóðs á töpuðum kröfum vegna veðlana Seðlabanka Íslands.

Mynd 2. Tekjuafkoma hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu
Figure 2. The general government financial balance as per cent of GDP

Vegna umfangs ríkissjóðs ræður tekjuafkoma hans miklu um þróun afkomu hins opinbera í heild. Árið 2012 var tekjuhalli ríkissjóðs 58,5 milljarðar króna eða 3,4% af landsframleiðslu, samanborið við um 92,6 milljarða króna 2011 eða 5,7% af landsframleiðslu.

Tafla 1. Fjármál hins opinbera 2006–2012
Table 1. General government finances 2006–2012

Í milljörðum króna In billion ISK	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tekjur hins opinbera <i>General gov. revenue</i>	560,5	623,8	653,6	614,3	637,3	681,1	740,3
Útgjöld hins opinbera <i>Gen. gov. expenditure</i>	486,6	553,1	853,7	763,3	791,9	771,8	805,6
Tekjuafkoma hins opinbera <i>Gen. gov. NLB</i>	73,8	70,7	-200,2	-149,0	-154,6	-90,7	-65,3
Hlutfall af VLF Per cent of GDP							
Tekjur hins opinbera <i>Gen. gov. revenue</i>	48,0	47,9	44,1	41,0	41,5	41,8	43,6
Útgjöld hins opinbera <i>Gen. gov. expenditure</i>	41,7	42,5	57,7	51,0	51,6	47,4	47,4
Tekjuafkoma hins opinbera <i>Gen. gov. NLB</i>	6,3	5,4	-13,5	-9,9	-10,1	-5,6	-3,8
Tekjuafkoma ríkissjóðs <i>Central gov. NLB</i>	5,3	3,9	-12,9	-8,3	-9,3	-5,7	-3,4
Tekjuafkoma sveitarfélaga <i>Local gov. NLB</i>	0,3	0,6	-0,9	-1,0	-0,8	-0,3	-0,4
Tekjuafkoma almannatrygg. <i>SSF NLB</i>	0,7	0,9	0,3	-0,7	0,1	0,4	0,0

Tekjuhalli sveitarfélaga var 7,3 milljarðar króna

Tekjuhalli sveitarfélaga árið 2012 var 7,3 milljarðar króna eða 0,4% af landsframleiðslu og 3,3% af tekjum þeirra. Til samanburðar var tekjuhalli þeirra 4,8 milljarðar króna árið 2011 eða 0,3% af landsframleiðslu. Skatttekjur sveitarfélaganna hækkuðu um 9 milljarða króna milli ára og aðrar tekjur um 2,6 milljarða króna. Fjárfesting jókst um 3,2 milljarða og skýrir það verri afkomu þeirra.

Tekjuafkoma hins opinbera reyndist tæpum 6 milljörðum króna lakari en bráðabirgðatölur frá mars á þessu ári bentu til eins og lesa má úr töflu 2. Meginskýringin er á útgaldahlið fjármálanna. Þar vega þyngst riflega 5 milljarða króna meiri kaup á vöru og þjónustu, 4,5 milljarða hærri vaxtagjöld og fjárfesting reyndist 3,2 milljörðum meiri en gert hafði verið ráð fyrir í mars. Þar munaði mestu frávik í fjárfestingu sveitarfélaga. Þá hafði launakostnaður verið ofáætlaður um 2,6 milljarða. Frávik í tilfærsluútgjöldum reyndust hins vegar minni en síðustu ár sem skýrist fyrst og fremst af því að í mars var gert ráð fyrir 13 milljarða framlagi til Íbúðalánasjóðs til styrkingar eiginfjárstöðu hans í lok árs 2012.

Tafla 2. Fjármál hins opinbera 2012, meginfrávik frá áætlun í mars 2013
Table 2. General government finances 2012, main deviation from March results 2013

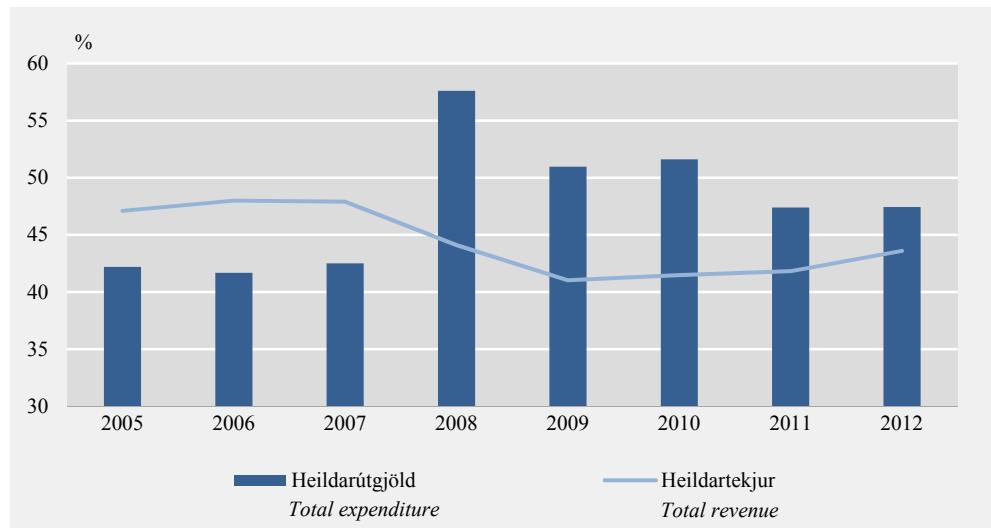
Í milljörðum króna <i>In billion ISK</i>	Mars March	September	Frávik Deviation
Heildartekjur Total revenue	735,4	740,3	4,9
Heildarútgjöld Total expenditure	793,9	805,6	11,7
Laun <i>Wages and salaries</i>	253,3	250,7	-2,6
Kaup á vöru og þjónustu <i>Purchase of G&S</i>	195,6	200,7	5,1
Vaxtagjöld <i>Interest</i>	91,3	95,8	4,5
Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	29,3	30,5	1,1
Fjárfamlög <i>Grants</i>	3,2	3,8	0,6
Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	135,9	135,3	-0,7
Tilfærsluútgjöld <i>Other expense</i>	53,8	54,2	0,4
Fjárfesting <i>Net acquisition. of nonfin. assets</i>	31,4	34,6	3,2
Tekjuafkoma Net lending / borrowing	-58,5	-65,3	-6,8

Tekjur hins opinbera

Tekjur hins opinbera námu 43,6% af landsframleiðslu árið 2012

Tekjur hins opinbera námu 740,3 milljörðum króna árið 2012 og hækkuðu um 59,2 milljarða króna milli ára eða 8,7%. Sem hlutfall af landsframleiðslu mældust þær 43,6% samanborið við 41,9% árið 2011 og 41,5% árið 2010. Hæstar voru tekjur hins opinbera árin 2006 og 2007 eða um 48% af landsframleiðslu. Tekjur ríkissjóðs hækkuðu úr 30,4% af landsframleiðslu 2011 í 32% 2012 og tekjur sveitarfélaga hækkuðu lítillega eða úr 13,2% af landsframleiðslu í 13,3%. Tekjur almannatrygginga námu 9,3% af landsframleiðslu árið 2012 og lækkuðu um 0,6 prósentustig milli ára.

Mynd 3. Tekjur og útgjöld hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu
Figure 3. The general government revenues and expenditures as per cent of GDP

Tafla 3. Heildartekjur hins opinbera og undirgeira þess 2006–2012
Table 3. General government total revenue 2006–2012

Í milljörðum króna <i>In billion ISK</i>	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hið opinbera <i>General government</i>	560,5	623,8	653,6	614,3	637,3	681,1	740,3
Ríkissjóður <i>Central government</i>	412,8	454,6	476,9	447,4	470,8	495,8	543,6
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	161,2	185,3	193,4	189,3	192,6	214,7	225,7
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	90,8	103,3	113,2	133,6	142,9	160,8	157,9
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>							
Hið opinbera <i>General government</i>	48,0	47,9	44,1	41,0	41,5	41,9	43,6
Ríkissjóður <i>Central government</i>	35,3	34,7	32,2	29,9	30,7	30,4	32,0
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	13,8	14,2	13,1	12,6	12,5	13,2	13,3
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	7,8	7,9	7,6	8,9	9,3	9,9	9,3

Skatttekjur- og tryggingagjöld skila hinu opinbera um 625 milljörðum króna.

Megintekjustofnar hins opinbera eru skatttekjur og tryggingagjöld, sem skiluðu hinu opinbera 624,5 milljörðum króna árið 2012 eða 84,4% tekna þess. Sem hlutfall af landsframleiðslu hafa skatttekjur og tryggingagjöld hækkað úr 35,9% af landsframleiðslu árið 2011 í 36,8% árið 2012, en hæst mældist þetta hlutfall árið 2006 er það var 41,4% af landsframleiðslu. Aðrar tekjur hins opinbera, eins og sölu- og eignatekjur, hafa aukist milli ára en á árinu 2012 koma inn tekjur af sérstöku veiðigjaldi. Árið 2012 skiluðu þær hinu opinbera 112,1 milljarði króna eða 6,6% af landsframleiðslu, en samsvarandi hlutfall var 5,7% árið 2011.

Tafla 4. Megintekjustofnar hins opinbera 2006–2012

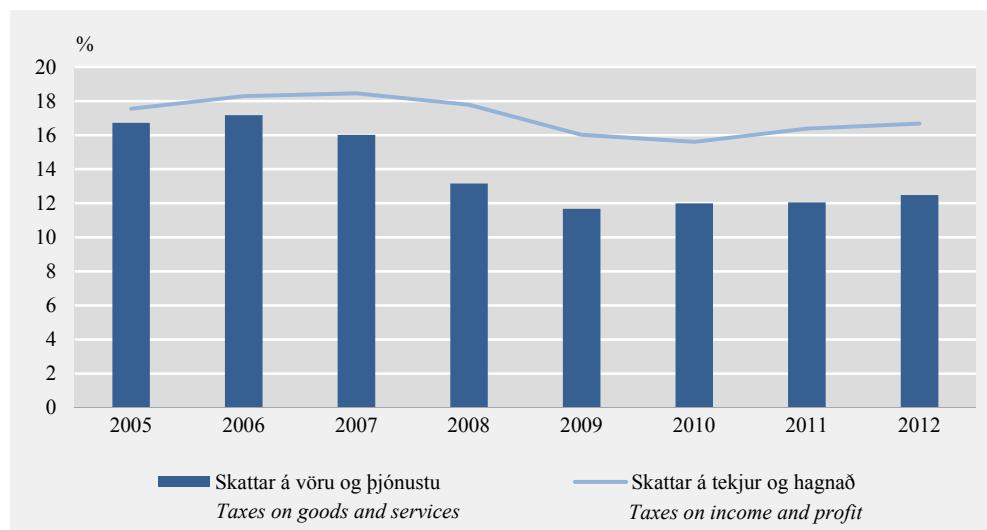
Table 4. General government main income types 2006–2012

Í milljörðum króna In billion ISK	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Heildartekjur Total revenue	560,5	623,8	653,6	614,3	637,3	681,1	740,3
Skatttekjur Taxes	445,4	490,5	500,8	459,9	474,1	517,8	559,7
Tryggingagjöld Social contributions	38,4	39,6	41,6	45,9	63,6	66,8	64,9
Fjárfamlög Grants	1,4	1,1	1,5	2,2	2,4	2,9	3,7
Aðrar tekjur Other revenue	75,2	92,6	109,6	106,3	97,2	93,5	112,1
Blutfall af VLF Per cent of GDP							
Heildartekjur Total revenue	48,0	47,9	44,1	41,0	41,5	41,8	43,6
Skatttekjur Taxes	38,1	37,7	33,8	30,7	30,9	31,8	32,9
Tryggingagjöld Social contributions	3,3	3,0	2,8	3,1	4,1	4,1	3,8
Fjárfamlög Grants	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Aðrar tekjur Other revenue	6,4	7,1	7,4	7,1	6,3	5,7	6,6

Tekjuskattar skiluðu hinu opinbera riflega 283 milljörðum króna árið 2012 eða 50,6% skatttekna og 16,7% af landsframleiðslu. Skattar á vöru og þjónustu skiluðu 212 milljörðum króna eða 37,9% þessara tekna og um 12,5% af landsframleiðslu. Þær af gaf virðisaukaskatturinn 142,8 milljarða króna eða 8,4% af landsframleiðslu.

Mynd 4. Helstu skattstofnar hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu

Figure 3. The general government main taxes as per cent of GDP

Eignaskattar hins opinbera námu 42,4 milljörðum króna árið 2012 (2,5% af landsframleiðslu) og vógu fasteignaskattar þar þyngst, en áætlað er að þeir hafi skilað hinu opinbera um 29 milljörðum króna það ár sem er 2,6% hærri fíjhæð en 2011.

Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti, einkum tollar, skiluðu hinu opinbera 7,7 milljörðum króna á árinu 2012 eða 0,5% af landsframleiðslu. Aðrar tekjur, þ.e. rekstrartekjur hins opinbera, voru riflega 112 milljarðar króna árið 2012. Þær jukust um 18,5 milljarða króna milli ára sem skýrist m.a. af hækjun veiðigjalds árið 2012.

Tafla 5. Skatttekjur og tryggingagjöld hins opinbera 2006–2012*Table 5. General government taxes and social contributions 2006–2012*

HLUTFALL AF VLF Per cent of GDP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Skattar og tr.gjöld <i>Taxes and social contrib.</i>	41,4	40,5	36,6	33,8	35,0	35,9	36,8
Skattar á tekjur og hagnað <i>Taxes on income</i>	18,3	18,4	17,8	16,0	15,6	16,4	16,7
Skattar á launagreiðslur <i>Taxes on payroll</i>	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Eignaskattar <i>Taxes on property</i>	2,1	2,4	2,2	2,1	2,3	2,3	2,5
Skattar á vörum og þjónustu <i>Taxes on G&S</i>	17,2	16,0	13,2	11,7	12,0	12,1	12,5
Skattar á alþ.viðskipti <i>Taxes on intern. trade</i>	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
Aðrir skattar <i>Other taxes</i>	0,1	0,1	0,1	0,4	0,4	0,4	0,5
TRYGGINGAGJÖLD <i>Social contributions</i>	3,3	3,0	2,8	3,1	4,1	4,1	3,8

Tafla 6. Tekjuskattar hins opinbera 2006–2012*Table 6. The general government tax on income and profits 2006–2012*

Í milljörðum króna In billion ISK	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TEKJUSKATTAR <i>Taxes on income and profits</i>	213,6	241,4	263,5	239,9	239,7	266,8	283,2
Tekjusk. einstakl. <i>Individual income tax</i>	163,3	180,1	195,6	192,3	197,3	220,0	236,6
Tekjusk. lögaðila <i>Corporate income tax</i>	28,1	32,6	28,5	26,5	14,6	29,5	34,0
Fjárm.tekjusk. <i>Tax on interest & cap. gains</i>	22,3	28,8	39,3	21,1	27,7	16,8	14,8
HLUTFALL AF VLF <i>Percent of GDP</i>							
Tekjuskattar <i>Taxes on income and profits</i>	18,3	18,5	17,8	16,0	15,6	16,4	16,7
Tekjusk. einstakl. <i>Individual income tax</i>	14,0	13,8	13,2	12,8	12,8	13,5	13,9
Tekjusk. lögaðila <i>Corporate income tax</i>	2,4	2,5	1,9	1,8	1,0	1,8	2,0
Fjárm.tekjusk. <i>Tax on interest & cap. gains</i>	1,9	2,2	2,7	1,4	1,8	1,0	0,9

Útgjöld hins opinbera

Útgjöld hins opinbera jukust en héldust óbreytt sem hlutfall af landsframleiðslu

Útgjöld hins opinbera voru 805,6 milljarðar króna árið 2012 og jukust um 33,8 milljarða króna milli ára og er hlutfall þeirra af landsframleiðslu óbreytt milli ára, 47,4%. Launakostnaður jókst um 13,9 milljarða eða 5,9% og vaxtakostnaður um 11,7 milljarða eða 13,9%.

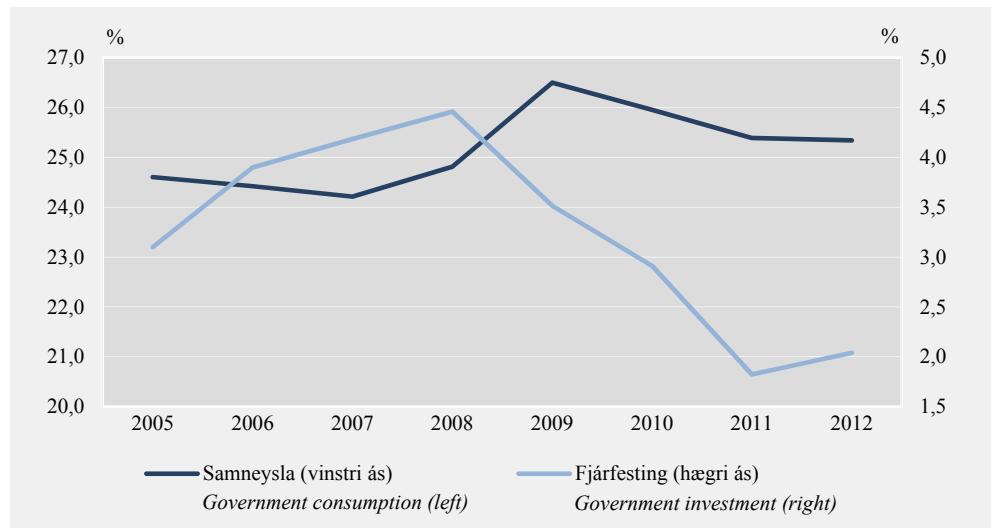
Tafla 7. Útgjöld hins opinbera og undirgeira þess 2006–2012*Table 7. The general government expenditure 2006–2012*

Í milljörðum króna In billion ISK	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
HIÐ OPINBERA <i>General government</i>	486,6	553,1	853,7	763,3	791,9	771,8	805,6
Ríkissjóður <i>Central government</i>	350,9	403,2	668,6	571,1	614,4	588,4	602,1
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	157,4	177,3	206,3	204,2	205,5	219,4	233,1
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	82,7	92,0	108,8	144,1	141,0	154,2	157,3
HLUTFALL AF VLF <i>Percent of GDP</i>							
Hið opinbera <i>General government</i>	41,7	42,5	57,7	51,0	51,6	47,4	47,4
Ríkissjóður <i>Central government</i>	30,0	31,0	45,2	38,1	40,0	36,1	35,4
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	13,5	13,6	13,9	13,6	13,4	13,5	13,7
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	7,1	7,1	7,3	9,6	9,2	9,5	9,3

Heildarútgjöld ríkissjóðs jukust um rúma 13,7 milljarða eða um 2,3% milli ára en útgjöld sveitarfélaganna um riflega 13,7 milljarða króna milli ára eða 6,2%. Útgjöld almannatrygginga hækkuðu um 3,2 milljarða eða 2% en heildarútgjöld

almannatrygginga 2012 námu um 157,3 milljörðum króna eða 9,3% af landsframleiðslu.

Mynd 5. Samneysla og fjárfesting hins opinbera sem hlutfall af VLF
Figure 5. General government final consumption and investment as per cent of GDP

Ef hagræn útgjöld hins opinbera eru skoðuð sést að samneysluútgjöldin, þ.e. launáutgjöld og kaup að frádreginni sölu á vörum og þjónustu, námu 430,4 milljörðum króna árið 2012. Þau jukust um 16,9 milljarða króna frá fyrra ári og sem hlutfall af landsframleiðslu jukust þau lítillega, úr 26,3% í 26,6%. Launaútgjöldin námu 250,7 milljörðum króna, kaup á vörum og þjónustu 200,7 milljörðum og afskriftir 37,1 milljarði króna. Til frádráttar kemur sala á vörum og þjónustu að fjárhæð 58,1 milljarða króna.

Fjárfestingarútgjöld hins opinbera jukust á árinu 2012, en þau námu 34,6 milljörðum króna og jukust um tæplega 5 milljarða króna milli ára. Sem hlutfall af landsframleiðslu hækkuðu þau úr 1,8% í 2%.

Tafla 8. Hagræn flokkun útgjalda hins opinbera 2006–2012
Table 8. The general government expenditure by economic type 2006–2012

Hlutfall af VLF Per cent of GDP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Heildarútgjöld Total expenditure	41,7	42,3	57,7	51,0	51,6	47,4	47,4
Laun Wages and salaries	15,3	14,8	14,6	15,0	14,8	14,5	14,8
Kaup á vörum og þjónustu. Use of goods & services	10,6	10,8	11,6	12,5	12,2	11,7	11,8
Vaxtagjöld Interest	2,2	2,6	3,3	6,6	5,5	5,2	5,6
Framleiðslustyrkir Subsidies	1,7	1,8	1,8	1,9	1,8	1,8	1,8
Félagslegar tilf. til heimila Social benefits	5,7	5,8	6,1	8,1	7,9	8,5	8,0
Önnur tilfærsluútgjöld Other expenditure	2,1	2,2	15,5	3,0	6,2	3,5	3,2
Fjárfesting Acquisition of nonfinancial assets	3,9	4,2	4,5	3,5	2,9	1,8	2,0

Tilfærsluútgjöld hins opinbera, þ.e. framleiðslustyrkir, fjárframlög, félagslegar tilfærslur til heimila og aðrar tilfærslur, námu 223,8 milljörðum króna árið 2012 eða 13,2% af landsframleiðslu og minnuðu þau um rúmlega 6 milljarða króna milli ára.

*Vaxtagjöld hins opinbera námu
um 96 milljörðum króna 2012*

Vaxtaútgjöld hins opinbera aukast eftir að hafa dregist saman árin 2010 og 2011. Þau voru 95,8 milljarðar árið 2012, jukust um 11,7 milljarða eða 13,9% milli ára og hefur vaxtabyrðin þyngst bæði hjá ríkissjóði og sveitarfélögunum. Sem hlutfall af landsframleiðslu námu vaxtagjöld hins opinbera 5,6% árið 2012 og sem hlutfall af tekjum 12,9% og eru þau hlutföll nánast óbreytt milli ára.

Félagslegar tilfærslur til heimilanna, sem námu 135,3 milljörðum króna árið 2012, drögust saman um riflega 3 milljarða króna milli ára og önnur tilfærsluútgjöld um riflega 6 milljarða.

Tafla 9. Meginmálaufokkar hins opinbera 2006–2012

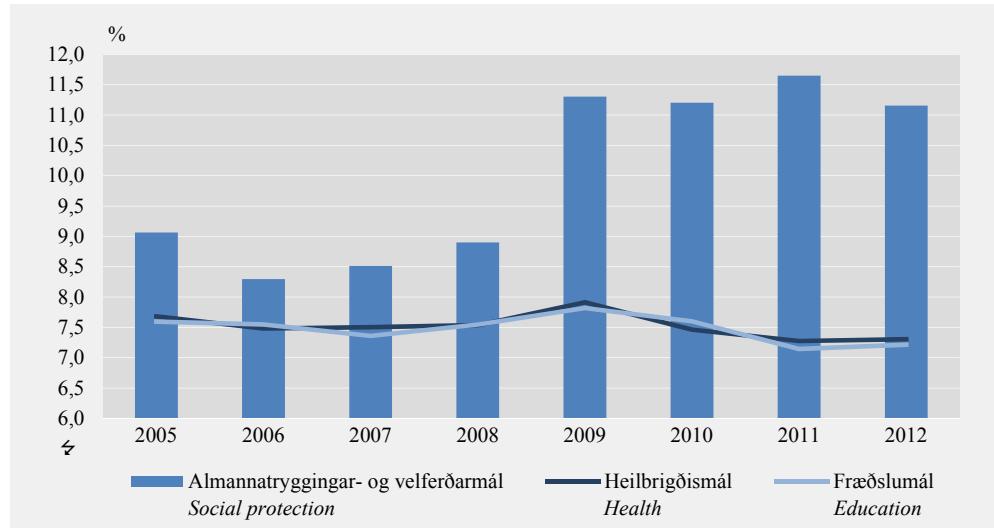
Table 9. The general government main functions 2006–2012

Innbyrðis hlutdeild Percentage breakdown	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Heildarútgjöld <i>Total expenditure</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Æðsta stjórnsýsla <i>Gen. public services</i>	11,6	13,1	11,3	19,5	17,2	17,8	19,2
Varnarmál <i>Defence</i>	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Réttar- og öryggismál <i>Public order and safety</i>	3,5	3,5	2,6	3,2	2,7	3,1	3,1
Efnahags- og atvinnumál <i>Economic affairs</i>	14,2	13,7	33,8	12,3	13,6	12,4	10,4
Umhverfismál <i>Environmental protection</i>	1,6	1,5	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3
Húsn.- og skipulagsmál <i>Housing & community</i>	1,5	1,1	0,9	1,0	4,8	0,7	2,4
Heilbrigðismál <i>Health affairs</i>	19,0	18,7	13,7	16,4	15,3	16,1	16,3
Menning og íþróttamál <i>Recreation and culture</i>	8,6	8,9	6,6	7,3	7,2	7,0	6,9
Fræðslumál <i>Education</i>	19,9	19,2	14,5	16,8	16,2	17,0	16,8
Alm.trygg. og velferðarmál <i>Social protection</i>	19,9	20,1	15,5	22,2	21,7	24,6	23,5

*Velferðar-, fræðslu- og
heilbrigðismál eru viðamestu
málaufokkar hins opinbera*

Útgjöldum hins opinbera má einnig skipta í málaflokka eins og stjórnsýslu, heilbrigðismál, fræðslumál, almannatryggingar, velferðarmál o.s.frv. Almannatryggingar og velferðarmál eru fjárfekasti málaflokkur hins opinbera en útgjöld til hans voru 23,5% af heildarútgjöldum 2012, eða rúmir 189 milljarðar króna Til heilbrigðismála hins opinbera runnu um 131 milljarður króna 2012 eða 16,3% útgjalda. Fjallað er sérstaklega um þróun útgjalda til heilbrigðis-, fræðslu- og velferðarmála í sérstökum köflum hér á eftir, en til þessara málaflokka runnu um 456,3 milljarður króna eða 56,9% útgjalda hins opinbera eða 26,9% af landsframleiðslu.

Mynd 6. Þrír stærstu málaflokkar hins opinbera sem hlutfall af VLF
Figure 6. General government main expenditure functions as per cent of GDP

Heilbrigðismál

Heilbrigðisútgjöld hins opinbera námu 7,3% af landsframleiðslu árið 2012

Útgjöld hins opinbera til heilbrigðismála árið 2012 námu 124,1 milljarði króna¹ eða 7,3% af landsframleiðslu. Þau jukust um tæpa 4 milljarða milli ára en sem hlutfall af landsframleiðslu voru þau nánast óbreytt. Af heildarútgjöldum hins opinbera 2012 fóru um 16,3% til heilbrigðismála.

Tafla 10. Útgjöld hins opinbera til heilbrigðismála 2006–2012
Table 10. The general government expenditure on health 2006–2012

Hlutfall af VLF Per cent of GDP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Heilbrigðisútgjöld alls <i>Expenditure on health¹</i>	7,5	7,5	7,5	7,9	7,5	7,3	7,3
1. Lækn.vörur og hjálparteiki <i>Medical products</i>	0,7	0,7	0,8	0,9	0,8	0,8	0,7
2. Þjónusta við ferlisjúklinga <i>Outpatient services</i>	1,4	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4
3. Sjúkrahúsajónusta <i>Hospital services</i>	5,1	5,2	5,1	5,3	5,0	4,8	4,9
4. Forvarnir og alm. heilb.þj. <i>Public health serv.</i>	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
5. Heilbrigðismál ót.a.s. <i>Health n.e.c.</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

¹ Kaup heimila á heilbrigðisþjónustu hins opinbera dregin frá. *The households purchase of public health is excluded.*

Árið 2012 var 4,9% af landsframleiðslu ráðstafað til sjúkrahúsabjónustu eða 83,5 milljörðum króna og nam aukningin milli ára 4,6 milljörðum króna. Árin 2011 og 2012 jukust útgjöld til sjúkrastofnana um 5,9% en útgjöld vegna þjónustu við ferlisjúklinga um 4,3%. Að raungildi á mann drögust útgjöld til sjúkrahúsastofnana saman um 0,2%, vegna lyfja- og hjálpartækjakaupa um 6,9% og um 1,7% vegna þjónustu við ferlisjúklinga.

Af opinberum útgjöldum til heilbrigðisþjónustu var hlutur almennrar sjúkrahúsabjónustu 67,3%. Til þjónustu við ferlisjúklinga, þar sem þyngst vega almenn heilsugæsla og þjónusta sérfræðilækna utan sjúkrahúsa, runnu um 24 milljarðar króna árið 2012 sem er 19,4% af heilbrigðisútgjöldum. Lyfja- og hjálpartækja-

¹ Frá útgjöldum hins opinbera til heilbrigðismála hafa verið dregin kaup heimila á heilbrigðisþjónustu hins opinbera, en þau flokkast með einkaneyslu heimilanna.

kostnaður utan sjúkrahúsa varð um 12,3 milljarðar króna, sem nemur um 10% opinberra útgjalda til heilbrigðismála.

Tafla 11. Heildarútgjöld til heilbrigðismála 1998–2012
Table 11. The expenditure on health 1998–2012

	Hlutfall af landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>			Hlutfall heimila af heild <i>HH % of totals</i>	Heilbr.útgj.- staðvirt ¹ <i>Health exp. in fixed prices¹</i>	Heilbr.útgj.- staðvirt á mann ¹ <i>Health exp. per capita¹</i>
	Hið opinb. <i>General govern.</i>	Heimili <i>House- holds</i>	Samtals <i>Total</i>			
1998	7,16	1,74	8,91	19,6	100,0	100,0
1999	7,91	1,72	9,63	17,8	108,5	107,1
2000	7,70	1,80	9,50	18,9	108,7	105,8
2001	7,56	1,78	9,34	19,0	110,9	106,5
2002	8,31	1,84	10,15	18,1	117,5	111,9
2003	8,48	1,90	10,38	18,3	119,1	112,7
2004	8,04	1,86	9,89	18,8	120,2	112,5
2005	7,68	1,76	9,44	18,6	120,6	111,6
2006	7,48	1,65	9,13	18,0	121,5	109,3
2007	7,54	1,60	9,14	17,5	126,5	111,2
2008	7,56	1,59	9,15	17,4	129,1	110,7
2009	7,90	1,74	9,64	18,0	125,3	107,5
2010	7,46	1,82	9,28	19,6	119,1	102,6
2011	7,28	1,78	9,05	19,6	118,0	101,3
2012	7,30	1,76	9,07	19,4	117,1	99,9

¹ Heilbrigðisútgjöld staðvirt með verðvísitölu samneyslunnar. Magnvísitala, 1998=100. *Health expenditure deflated by price index of government final consumption., Volume index 1998=100.*

Heilbrigðismál námu 9,1% af landsframleiðslu árið 2012

Í töflu 11 hefur útgjöldum heimila til heilbrigðismála verið bætt við útgjöld hins opinbera og sýnir taflan heildarútgjöld til heilbrigðismála á árunum 1998–2012, mæld sem hlutfall af landsframleiðslu. Einnig eru sýnd heilbrigðisútgjöld á manna föstu verði. Þar sést að á árinu 2012 nam heilbrigðiskostnaður 9,1% af landsframleiðslu. Hæst urðu heilbrigðisútgjöldin sem hlutfall af landsframleiðslu árið 2003 er þau námu 10,4%. Tær 20% útgjaldanna árið 2012 voru fjármögnum af heimilunum. Heilbrigðisútgjöld á föstu verði hafa vaxið um 17% frá árinu 1998 en útgjöld á manna hafa dregist saman síðustu ár og eru nú álíka mikil og árið 1998.

Fræðslumál

Útgjöld hins opinbera til fræðslumála námu um 122 milljörðum króna

Útgjöld hins opinbera til fræðslumála námu 122,5 milljörðum króna á árinu 2012 eða 7,2% af landsframleiðslu. Af útgjöldunum rann 46,8% til grunnskólastigsins eða 57,4 milljarðar króna og nam hækjunin milli ára 2,7 milljörðum króna. Til háskólastigsins runnu af hálfu hins opinbera 25,5 milljarðar króna eða 1,5% af landsframleiðslu sem er hækjun um 2,3 milljarða króna milli ára og eru útgjöld til þessa skólastigs nánast jöfn að krónutölu og árið 2010. Framhaldsskólastigið tók til sín nokkru lægri fjárhæð eða um 21,2 milljarða króna og hækkuðu útgjöldin um tæpan milljarð króna frá 2011. Útgjöld hins opinbera til leikskólastigsins námu 11,5 milljörðum króna 2012 og hækkuðu um 0,3 milljarða króna milli ára. Að raungildi á manna drögust útgjöld til leik- og grunnskóla saman um 1,5%, til framhaldsskólastigs drögust þau saman um 1,7% en til háskólastigsins jukust útgjöldin um 3,4%.

Tafla 12. Útgjöld hins opinbera til fræðslumála 2006–2012
Table 12. The general government expenditure on education 2006–2012

Slík af VLF Per cent of GDP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Fræðsluútgjöld alls ¹ <i>Expenditure on education¹</i>	7,5	7,4	7,6	7,8	7,6	7,1	7,2
1. Leikskólastig <i>Pre-primary education</i>	0,6	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7
2. Grunnskólastig <i>Primary and secondary edu.</i>	3,8	3,6	3,6	3,7	3,5	3,4	3,4
3. Framhaldsskólastig <i>Upper secondary edu.</i>	1,4	1,3	1,3	1,4	1,3	1,2	1,2
4. Háskólastig <i>Tertiary education</i>	1,4	1,4	1,5	1,6	1,6	1,4	1,5
5. Önnur skólastig <i>Other school leves</i>	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
6. Önnur fræðslumál ót.a.s. <i>Education n.e.c.</i>	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1

¹ Kaup heimila á fræðsluþjónustu hins opinbera dregin frá. *The households purchase of public education is excluded.*

Tafla 13. Heildarútgjöld til fræðslumála 1998–2012
Table 13. The expenditure on education 1998–2012

Hið opinb. General govern.	Slík af landsframleiðslu Per cent of GDP			Slík af heild HH % of totals	Fræðsluútgj. staðvirt ¹ <i>Edu. exp. in fixed prices¹</i>	Fræðsluútgj. staðvirt á mann ¹ <i>Edu. exp. per capita¹</i>
	Heimili Households	Samtals Total	HH % of totals			
1998	6,45	0,69	7,14	9,7	100,0	100,0
1999	6,61	0,70	7,31	9,6	103,5	102,2
2000	6,67	0,71	7,38	9,6	106,2	103,5
2001	6,97	0,73	7,70	9,4	115,5	110,9
2002	7,64	0,81	8,44	9,6	123,5	117,6
2003	7,55	0,89	8,44	10,6	121,8	115,3
2004	7,47	0,85	8,32	10,2	127,7	119,6
2005	7,59	0,84	8,43	9,9	136,2	126,0
2006	7,55	0,81	8,36	9,7	141,6	127,4
2007	7,36	0,77	8,13	9,5	145,0	127,5
2008	7,56	0,71	8,27	8,6	151,6	129,9
2009	7,81	0,74	8,55	8,7	144,9	124,3
2010	7,60	0,75	8,35	9,0	139,7	120,3
2011	7,14	0,74	7,89	9,4	134,5	115,5
2012	7,22	0,77	7,99	9,7	134,5	114,8

¹ Fræðsluútgjöld staðvirt með verðvísítolu samneyslunnar. Magnvísitala, 1998=100. *Expenditure on education deflated by price index of government final consumption. Volume index, 1998=100*

Útgjöld til fræðslumála voru 382 þúsund krónur á mann árið 2012 og hafa þau lækkað um 58 þúsund krónur frá 2008 á verðlagi 2012 eða um 13,1%.

Til fræðslumála í landinu er ráðstafað 8% af landsframleiðslu

Ef útgjöldum heimila til fræðslumála er bætt við útgjöld hins opinbera eru heildarútgjöld til fræðslumála um 8% af landsframleiðslu árið 2012 en það samsvarar 135,7 milljörðum króna og hafa þau nánast staðið í stað milli ára á verðlagi 2012. Um 9,7% útgjaldanna eru fjármögnum af heimilunum og hefur sú hlutdeild aukist síðustu fjögur árin. Fræðsluútgjöldin á föstu verði¹ hafa lækkað um 11,3% síðustu fjögur ár en árin þar á undan höfðu þau vaxið jafnt og þétt. Frá árinu 1998 hafa þessi útgjöld þó vaxið á föstu verði eða um 34,5% eða um 14,8% á mann.

¹ Fræðsluútgjöld eru staðvirt með verðvísítolu samneyslunnar, en undirþáttur hennar er launavísitala opinberra starfsmanna. Með notkun launavísítolu kennara væri staðvirðingin nákvæmari.

Undir almannatryggingar og velferðarmál falla félagslegar tilfærslur til einstaklinga og ýmiss konar velferðarþjónusta

Hið opinbera ráðstafaði 188 milljörðum króna til almannatrygginga og velferðarmála 2012

Almannatryggingar og velferðarmál

Undir þennan málaflokk, almannatryggingar og velferðarmál, falla annars vegar ýmiss konar félagslegar tilfærslur til einstaklinga, t.d. vegna elli, örorku, fæðinga og atvinnuleysis, og hins vegar ýmiss konar velferðarþjónusta, einkum við börn, aldraða og fatlaða. Umsjón með tekjutilfærslum er að mestu í höndum almannatrygginga. Velferðarþjónusta við börn, fatlaða og aldraða er hins vegar að mestu á vegum sveitarfélaga.

Á árinu 2012 runnu 188 milljarðar króna til málaflokksins, eða 11,1% af landsframleiðslu og drögust útgjöldin saman um nær two milljarða milli ára. Munar þar mestu um tæplega 4 milljarða lægri útgjöld til húsnæðisaðstoðar vegna lægri sérstakra vaxtabóta og 1,9 milljarða minni útgjöld vegna atvinnuleysis sem endurspeglar batnandi stöðu á vinnumarkaði. Á móti jukust útgjöld vegna öldrunar um 2,2 milljarða króna og önnur útgjöld um 1,7 milljarða króna. Sem hlutfall af landsframleiðslu minnkuðu útgjöld þessa málaflokks um 0,5 prósentustig frá árinu 2011.

Útgjöld hins opinbera vegna örorku og fötlunar og öldrunar eru umfangsmestu útgjaldaliðirnir. Útgjöld vegna örorku og fötlunar námu 49 milljörðum króna og námu um 2,8% af landsframleiðslu. Til öldrunar runnu 44 milljarðar króna eða 2,4% af landsframleiðslu og til fjölskyldna og barna um 40 milljarðar króna. Framlög vegna atvinnuleysis námu 23 milljörðum króna 2012 samanborið við 24,9 milljarða 2011 og 25,3 milljarða króna 2010.

Tafla 14. Opinber útgjöld til almannatrygginga og velferðarmála 2006–2012

Table 14. The general government expenditure on social protection 2006–2012

Hlutfall af VLF Per cent of GDP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Alm.trygg. og velf.mál alls <i>Social protection</i>	8,30	8,51	8,90	11,30	11,20	11,65	11,11
1. Sjúkdómar <i>Sickness</i>	0,06	0,05	0,06	0,06	0,05	0,05	0,06
2. Örorka og fötlun <i>Disability</i>	2,12	2,16	2,35	2,73	2,74	2,93	2,85
3. Öldrun <i>Old age</i>	2,20	2,23	2,23	2,23	2,11	2,58	2,61
4. Eftirlifendur <i>Survivors</i>	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
5. Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	2,50	2,58	2,54	2,78	2,74	2,40	2,36
6. Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	0,25	0,24	0,37	1,72	1,65	1,53	1,36
7. Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>	0,64	0,61	0,68	0,98	1,06	1,45	1,16
8. Félagsleg aðstoð ót.a.s. <i>Social exclusion</i>	0,17	0,28	0,31	0,39	0,44	0,47	0,48
9. Alm.tr. og velf.mál ót.a.s. <i>Soc. prot. n.e.c.</i>	0,32	0,35	0,34	0,40	0,40	0,21	0,21

Útgjöld hins opinbera til almannatrygginga og velferðarmála námu 554 þúsund krónum á mann 2012

Árið 2012 voru útgjöld hins opinbera til almannatrygginga og velferðarmála 554 þúsund krónur á mann á verðlagi þess árs, eða 40 þúsund króna lægri fjárhæð en árið á undan á sama verðlagi. Útgjöld hins opinbera vegna örorku og fötlunar voru riflega 142 þúsund krónur á mann 2012 og vegna öldrunar tæplega 130 þúsund krónur. Útgjöld vegna fjölskyldna og barna námu hins vegar um 118 þúsund krónum á mann árið 2012 og vegna atvinnuleysis 68 þúsund krónum. Kostnaður vegna húsnæðisaðstoðar nam riflega 58 þúsund krónum á mann árið 2012 og minnkaði um 16 þúsund krónur frá 2011.

Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera

Peningalegar eignir hins opinbera rýrnuðu um 29 milljarða króna árið 2012

*Heildarskuldir hins opinbera voru 2.201 milljarður króna
2012*

Peningalegar eignir hins opinbera námu samkvæmt áætlun 1.253,5 milljörðum króna í árslok 2012 eða sem nemur 73,8% af landsframleiðslu. Þær drögust saman um 29,2 milljarða króna á árinu. Lánveitingar námu 192,7 milljörðum króna í árslok 2012 og jukust um 15,6 milljarða króna milli ára. Sjóður og bankainnistiður rýrnuðu hins vegar um 57,1 milljarð króna á árinu og námu um 511,3 milljörðum króna í árslok og hlutafjáreign minnkaði um 2,6 milljarða.

Heildarskuldir hins opinbera námu samkvæmt áætlun 2.201 milljarði króna í árslok 2012 eða 129,6% af landsframleiðslu og jukust um 45,1 milljarð króna á árinu. Hlutfall skulda af landsframleiðslu var 132,3% árið 2011 og hafði þá hækkað á hverju ári frá árinu 2007 er það var 53,3%. Erlendar lántökur drögust saman um 22,5 milljarða króna á árinu, en þær námu 456,2 milljörðum króna í árslok eða 26,9% af landsframleiðslu. Innlendar lántökur námu 350,2 milljörðum króna í árslok og jukust um 18 milljarða króna á árinu. Af öðrum skuldum hins opinbera jukust verðbréfaskuldir um 50,8 milljarða króna milli ára og námu 839,6 milljörðum króna í árslok. Þá drögust viðskiptaskuldir hins opinbera saman um 4,8 milljarða og voru í árslok 116 milljarðar króna.

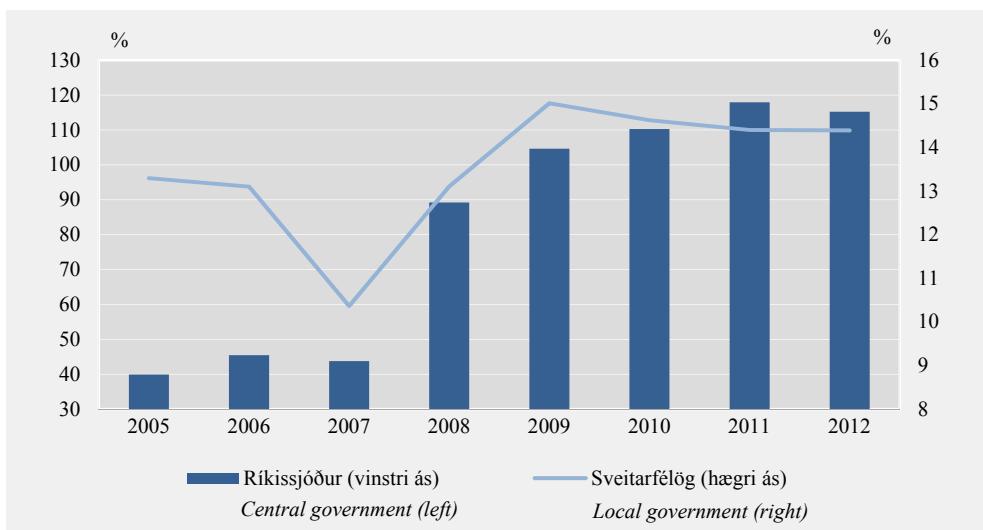
Tafla 15. Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera 2006–2012

Table 15. The general government financial assets and liabilities 2006–2012

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	49,6	54,3	76,2	79,9	76,9	78,8	73,8
Skuldir <i>Liabilities</i>	57,5	53,3	102,2	119,8	125,1	132,3	129,6
Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	9,7	9,6	20,9	41,7	47,0	48,4	49,4
Lántökur <i>Loans</i>	20,3	18,9	49,5	46,2	46,0	50,9	47,5
Innlendar lántökur <i>Domestic loans</i>	3,6	5,6	24,9	19,2	21,2	21,5	20,6
Erlendar lántökur <i>Foreign loans</i>	16,8	13,3	24,6	27,0	24,8	29,4	26,9
Lifeyrisskuldbindingar <i>Pension liabilities</i>	23,4	20,5	25,8	25,3	24,9	25,6	25,8
Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	4,1	4,3	6,0	6,6	7,2	7,4	6,8
Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-7,9	1,0	-26,0	-39,8	-48,2	-53,6	-55,8

Mynd 7. Skuldir ríkissjóðs og sveitarfélaga sem hlutfall af VLF

Figure 7. The liabilities of central and local governments as per cent of GDP

Hið opinbera og opinber fyrirtæki (e. *public sector*)

Eins og fram kom hér að framan nær hin hefðbundna skilgreining hins opinbera samkvæmt þjóðhagsreikningum einungis til þeirrar starfsemi sem fjármögnuð er með álagningu skatta en ekki með sölu á vöru og þjónustu á almennum markaði. Í þessu felst að atvinnustarfsemi á vegum hins opinbera, sem fjármögnuð er að mestu með sölu á vöru og þjónustu, er ekki talin til opinbera geirans, heldur til fyrirtækjageira hagkerfisins.

Tafla 16. Fjármál hins opinbera og fyrirtækja þess 2006–2012

Table 16. Public sector accounts 2006–2012

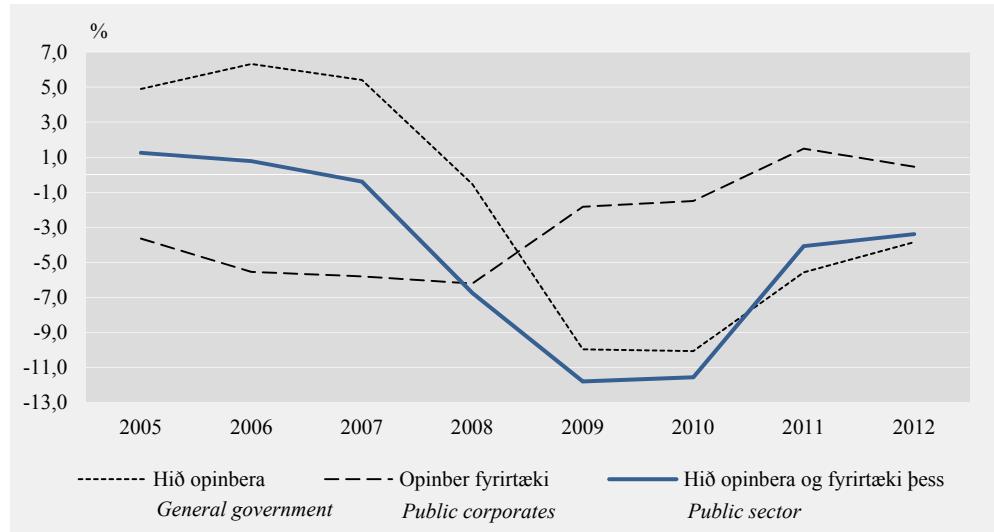
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	64,6	62,8	67,1	60,9	57,7	59,6	60,6
Rekstrargjöld <i>Total expenditure</i>	54,8	54,0	79,2	68,9	66,9	63,4	62,9
Rekstrarjöfn. <i>Net operation balance</i>	9,8	8,7	-12,2	-8,0	-9,2	-3,9	-2,3
Fjárfesting <i>Acq. nonfin. assets</i>	9,0	9,1	7,6	3,8	2,4	0,2	1,1
Tekjujöfn. <i>Net lending/borrowing</i>	0,8	-0,4	-19,7	-11,8	-11,6	-4,1	-3,4
Hrein peningaleg eign <i>Net fin.assets</i>	-16,5	-21,7	-62,6	-79,3	-81,9	-85,6	-81,7

Tekjuafkoma hins opinbera og fyrirtækja þess var neikvæð um 2,3% af landsframleiðslu 2012.

Frá hagstjórnarlegu sjónarmiði er þó áhugavert að skoða efnahagsleg áhrif opinbera geirans í viðari skilgreiningu, þ.e. hins opinbera og fyrirtækja þess. Heildartekjur námu 60,6% af landsframleiðslu 2012 og heildarútgjöld 62,9%. Tekjuafkoma¹ hans var neikvæð um 2,3% af landsframleiðslu 2012 á sama tíma og tekjuafkoma hins opinbera í þrengri merkingu var neikvæð um 4%. Þótt tekjujöfnuðurinn í heild sé enn neikvæður hefur hann farið batnandi frá árinu 2009 þegar hann varð lakastur. Hjá fyrirtækjum hins opinbera hefur hann verið jákvæður síðastliðin tvö ár. Fjárfesting eykst lítillega, var aðeins 0,2% af landsframleiðslu 2011 en 1,1% árið 2012. Mynd 8 sýnir hvernig tekjuafkoma þessara aðila hefur þróast síðustu ár. Áhugavert er að skoða hvernig hrein peningaleg eign opinberra aðila hefur þróast undanfarin ár, en lesa má í töflu 16 að hún var neikvæð um 81,7% af landsframleiðslu árið 2012. Á síðasta áratug mældist hún hæst á þennan mælikvaða árið 2006 er hún var neikvæð 16,5% af landsframleiðslu.

¹ Tekjujöfnuður sýnir mismun tekna og rekstrar- og fastafjártalgalda. Þessi jöfnuður veitir vísbendingu um hvort hið opinbera leggur öðrum aðilum hagkerfisins til fjármagn (nettó) eða tekur til sín fjármagn; m.o.o. hvort hið opinbera hafi þensluhvetjandi áhrif eða ekki.

Mynd 8. Tekjuafkoma opinberra aðila sem hlutfall af VLF
Figure 8. Public sector's financial balance as per cent of GDP

Skýringar Notes: 192 milljarða króna yfirtaka ríkissjóðs 2008 á töpuðum kröfum Seðlabanka Íslands er ekki meðtalin. The central government debt assumption of 192 billion ISK in 2008 is excluded.

Frekari upplýsingar

Í heftinu hefur megináhersla verið lögð á fjármál hins opinbera, bæði í texta og töflum. Töflur í ítarlegri sundurliðun auk samsvarandi upplýsinga um ríkissjóð, sveitarfélög og almannatryggingar eru á vefsíðu Hagstofunnar, undir fjármálum hins opinbera:

→ www.hagstofa.is/Hagtetur/Thjodhagsreikningar/Fjarmal-hins-opinbera.

English summary

In 2012, the financial balance of the general government was 65.3 billion ISK in deficit or 3.8% of GDP, which can be compared with a deficit of 5.6% of GDP for 2011. The reduced deficit in 2012 can be explained by 8.7% increase in revenue and 4.4% increase in expenditure. The general government total revenue amounted to 43.6% of GDP in 2012, compared with 41.8% in 2011 and 41.5% in 2010. The general government total expenditure amounted to 47.4% of GDP in 2012 which is equal share as in 2011 to compare with 51.6% in 2010.

In 2012, the total expenditure on health was 9.1% of GDP, of which 80.6% was financed by the general government and the rest by households. The health expenditure per capita was 387 thousand ISK in 2012 and has decreased by 52 thousand ISK (2012 prices) since 2008 or by 8.4%. The total expenditure on education was 136 billion ISK in 2012 or 8% of GDP, of which 90.3% was financed by the general government. The expenditure per capita was 382 thousand ISK in 2012 and has decreased by 58 thousand ISK from 2008 in 2012 prices or by 13.1%.

The general government net financial assets, i.e. financial assets less liabilities, were negative by 947 billion ISK in 2012 or 55.8% of GDP. The deterioration from 2011 is 74.4 billion ISK or 4.4% of GDP. The general government total financial assets amounted to 1,254 billion ISK at the end of 2012 and the total liabilities, 2,201 billion ISK.

All data referred to in this issue of the Statistical Series has been published on the website of Statistics Iceland in English at: www.statice.is/Statistics/National-accounts-and-public-fin/Public-finances.

Tafla 17. Rekstrarreikningur hins opinbera árin 2007–2012

Table 17. The general government statement of operations 2007–2012

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	<i>Current prices, in million ISK</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1 Heildartekjur Total revenue		623.785	653.559	614.290	637.289	681.134	740.324
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	490.503	500.773	459.925	474.064	517.824	559.651	
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	39.594	41.644	45.912	63.599	66.820	64.882	
13 Fjárfamlög <i>Grants</i>	1.112	1.502	2.156	2.403	2.944	3.733	
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	92.577	109.640	106.297	97.223	93.546	112.057	
Heildargjöld (2+31)¹ Total expenditure (2+31)	553.094	853.725	763.327	791.880	771.800	805.617	
2 Rekstrarútgjöld Expenses		521.178	814.936	742.678	780.780	777.200	808.085
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	193.583	216.200	223.978	227.055	236.795	250.730	
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	141.446	171.386	187.459	186.892	191.369	200.655	
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	22.829	27.214	31.992	33.601	35.076	37.090	
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	33.942	49.497	98.553	84.823	84.150	95.812	
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	23.316	27.326	28.005	27.489	29.133	30.478	
26 Fjárfamlög <i>Grants</i>	2.366	3.516	5.329	4.890	4.514	3.838	
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	75.378	89.778	121.981	120.619	138.349	135.268	
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög ¹ <i>Other expense¹</i>	28.319	230.020	45.380	95.410	57.815	54.215	
31 Fastafjártútgjöld Nonfinancial assets		31.915	38.789	20.649	11.100	-5.401	-2.468
311 Fjárfesting í efnislegum eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	54.744	66.002	52.641	44.701	29.675	34.622	
23 Afskriftir <i>of fixed capital</i>	-22.829	-27.214	-31.992	-33.601	-35.076	-37.090	
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)	70.692	-200.167	-149.037	-154.591	-90.666	-65.293	
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions	92.341	324.406	77.627	34.260	65.661	-74.462	
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions	21.649	524.573	226.664	188.851	156.327	-9.169	

¹ 192 milljarða króna yfirtaka ríkissjóðs á töpuðum kröfum vegna veðlana Seðlabanka Íslands 2008 er meðtalin. *The central government debt assumption of 192 billion ISK in 2008 is included.*

Tafla 18. Rekstrarreikningur ríkissjóðs árin 2007–2012

Table 18. The central government statement of operations 2007–2012

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1 Heildartekjur Total revenue	454.588	476.903	447.448	470.802	495.802	543.632
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	357.360	360.148	321.362	336.083	361.985	394.854
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	39.594	41.644	45.912	63.599	66.820	64.882
13 Fjárfamlög <i>Grants</i>	1.830	2.370	7.987	8.277	9.392	10.748
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	55.804	72.741	72.186	62.844	57.605	73.147
Heildargjöld (2+31)¹ Total expenditure (2+31)	403.199	668.587	571.089	614.423	588.359	602.108
2 Rekstrarútgjöld Expenses	397.453	657.611	563.050	615.522	600.766	614.174
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	105.997	118.125	119.240	120.376	121.105	128.851
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	71.809	86.439	95.787	93.442	91.505	96.929
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	16.656	19.855	23.343	24.565	25.591	26.977
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	27.860	41.294	91.825	77.560	75.556	86.196
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	19.691	23.241	24.472	23.980	24.484	25.193
26 Fjárfamlög <i>Grants</i>	120.935	132.487	155.015	167.483	187.691	183.160
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	13.937	16.234	20.952	22.421	28.079	23.506
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög ¹ <i>Other expense¹</i>	20.568	219.936	32.417	85.697	46.757	43.362
31 Fastafjártútgjöld Nonfinancial assets	5.746	10.976	8.039	-1.099	-12.407	-12.067
311 Hrein fjárfesting í efnisl. eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	22.402	30.831	31.382	23.465	13.184	14.910
23 Afskriftir <i>of fixed capital</i>	-16.656	-19.855	-23.343	-24.565	-25.591	-26.977
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)	51.389	-191.685	-123.642	-143.621	-92.558	-58.475
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions	89.661	290.259	90.529	31.885	72.992	-76.894
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions	38.272	481.944	214.170	175.505	165.550	-18.418

¹ 192 milljarða króna yfirtaka ríkissjóðs á töpuðum kröfum vegna veðlana Seðlabanka Íslands 2008 er meðtalin. *The central government debt assumption of 192 billion ISK in 2008 is included.*

Tafla 19. Rekstrarreikningur sveitarfélaga árin 2007–2012

Table 19. The local government statement of operations 2007–2012

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	<i>Current prices, in million ISK</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1 Heildartekjur Total revenue		185.263	193.381	189.279	192.585	214.676	225.734
11 Skatttekjur Tax revenue		133.143	140.625	138.563	137.981	155.839	164.797
12 Tryggingagjöld Social contributions		—	—	—	—	0	0
13 Fjárfamlög Grants		17.406	18.783	18.714	21.442	24.826	24.309
14 Aðrar tekjur Other revenues		34.714	33.974	32.001	33.162	34.011	36.628
Heildargjöld (2+31) Total expenditure (2+31)		177.284	206.257	204.234	205.511	219.427	233.077
2 Rekstrarútgjöld Expenses		151.184	178.472	191.694	193.333	212.442	223.512
21 Laun Compensation of employees		74.129	83.145	89.385	90.370	98.816	103.850
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services		47.688	58.434	60.893	62.635	68.122	71.910
23 Afskriftir Consumption of fixed capital		6.173	7.359	8.649	9.036	9.485	10.113
24 Vaxtagjöld Interest		6.068	8.180	6.708	7.242	8.576	9.602
25 Framleiðslustyrkir Subsidies		3.380	3.900	3.226	3.218	4.301	4.875
26 Fjárfamlög Grants		718	868	982	1.015	1.162	1.133
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits		5.624	6.929	9.227	10.321	11.723	11.634
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög Other expense		7.404	9.657	12.624	9.497	10.257	10.394
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets		26.100	27.785	12.540	12.178	6.985	9.565
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets		32.273	35.143	21.189	21.214	16.470	19.678
23 Afskriftir of fixed capital		-6.173	-7.359	-8.649	-9.036	-9.485	-10.113
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)		7.979	-12.876	-14.955	-12.926	-4.751	-7.343
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions		-13.071	14.851	7.045	-7.587	947	-269
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions		-21.050	27.727	22.000	5.339	5.697	7.074

Tafla 20. Rekstrarreikningur almannatrygginga árin 2007–2012

Table 20. The social security funds' statement of operations 2007–2012

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	<i>Current prices, in million ISK</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1 Heildartekjur Total revenue		103.308	113.183	133.634	142.939	160.829	157.862
11 Skatttekjur Tax revenue		—	—	—	—	0	0
12 Tryggingagjöld Social contributions		—	—	—	—	0	0
13 Fjárfamlög Grants		101.249	110.258	131.524	141.721	158.900	155.580
14 Aðrar tekjur Other revenues		2.059	2.926	2.110	1.217	1.929	2.282
Heildargjöld (2+31) Total expenditure (2+31)		91.984	108.790	144.074	140.983	154.186	157.337
2 Rekstrarútgjöld Expenses		91.915	108.762	144.005	140.962	154.165	157.303
21 Laun Compensation of employees		13.456	14.930	15.353	16.310	16.875	18.029
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services		21.949	26.513	30.779	30.815	31.742	31.816
23 Afskriftir Consumption of fixed capital		—	—	—	—	0	0
24 Vaxtagjöld Interest		14	22	20	22	18	14
25 Framleiðslustyrkir Subsidies		245	185	307	291	348	410
26 Fjárfamlög Grants		86	70	5.404	5.430	5.834	6.449
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits		55.816	66.615	91.802	87.876	98.547	100.128
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög Other expense		347	427	339	217	801	458
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets		69	28	70	21	22	34
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets		69	28	70	21	22	34
23 Afskriftir of fixed capital		—	—	—	—	0	0
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)		11.324	4.394	-10.440	1.956	6.643	525
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions		15.751	19.296	-19.947	9.962	-8.278	2.701
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions		4.427	14.902	-9.506	8.007	-14.921	2.176

Tafla 21. Sundurliðun á tekjum hins opinbera 2007–2012

Table 21. Detailed classification of general government revenue 2007–2012

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	<i>Current prices, in million ISK</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Heildartekjur Total revenue		623.785	653.559	614.290	637.289	681.134	740.324
11 Skatttekjur Tax revenue		490.503	500.773	459.925	474.064	517.824	559.651
111 Skattar á tekjur og hagnað <i>Taxes on income and profits</i>		241.378	263.455	239.890	239.664	266.823	283.238
112 Skattar á launagreiðslur og vinnafl <i>Taxes on payroll and workforce</i>		1.519	2.243	2.470	2.827	2.900	5.402
113 Eignarskattar <i>Taxes on property</i>		30.860	32.039	31.163	35.455	37.989	42.389
114 Skattar á vöru og þjónustu <i>Taxes on goods and services</i>		209.542	195.018	174.890	184.179	196.257	211.999
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti <i>Taxes on international trade and transactions</i>		5.446	5.864	5.309	5.952	7.288	7.682
116 Aðrir skattar <i>Other taxes</i>		1.758	2.153	6.203	5.988	6.567	8.942
12 Tryggingargjöld Social contributions		39.594	41.644	45.912	63.599	66.820	64.882
13 Fjárfamlög Grants		1.112	1.502	2.156	2.403	2.944	3.733
131 Fjárfamlög frá opinberum aðilum, erlendum <i>From foreign gov.</i>		0	0	0	0	321	846
132 Fjárfamlög frá alþjóðastofnunum <i>From international organisations</i>		1.112	1.502	2.156	2.403	2.623	2.887
133 Fjárfamlög frá hinu opinbera <i>From other general government units</i>		—	—	—	—	—	—
14 Aðrar tekjur Other revenues		92.577	109.640	106.297	97.223	93.546	112.057
141 Eignatekjur <i>Property income</i>		46.094	57.047	53.364	39.990	34.574	46.986
142 Sala á vöru og þjónustu <i>Sale of goods and services</i>		41.029	47.491	46.485	48.930	49.757	58.062
143 Sektir og skaðabætur <i>Fines, penalties and forfeits</i>		2.757	1.846	2.714	3.214	4.485	2.844
144 Frjáls fjárfamlög <i>Voluntary transfers other than grants</i>		1.506	1.419	1.511	1.745	1.627	1.636
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur <i>Miscellaneous and unidentified revenue</i>		1.190	1.837	2.223	3.344	3.102	2.530

Tafla 22. Tekjur hins opinbera árin 2007–2012

Table 22. The general government revenue 2007–2012

Hlutfall af vergri landsframleiðslu Per cent of GDP	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1 Heildartekjur Total revenue	47,7	44,2	41,0	41,5	41,8	43,6
11 Skatttekjur Tax revenue	37,5	33,8	30,7	30,9	31,8	32,9
111 Skattar á tekjur og hagnað Taxes on income and profits	18,5	17,8	16,0	15,6	16,4	16,7
112 Skattar á laungreiðslur og vinnuafli Taxes on payroll and workforce	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
113 Eignarskattar Taxes on property	2,4	2,2	2,1	2,3	2,3	2,5
114 Skattar á vöru og þjónustu Taxes on goods and services	16,0	13,2	11,7	12,0	12,1	12,5
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti Taxes on international trade	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
116 Aðrir skattar Other taxes	0,1	0,2	0,4	0,4	0,4	0,5
12 Tryggingagjöld Social contributions	3,0	2,8	3,1	4,1	4,1	3,8
13 Fjárfamlög Grants	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
131 Frá erlendum opinberum aðilum From foreign governments	—	—	—	—	0,0	0,0
132 Frá alþjóðastofnunum From international organisations	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
133 Frá opinberum aðilum From other general government units	—	—	—	—	—	—
14 Aðrar tekjur Other revenues	7,1	7,4	7,1	6,3	5,7	6,6
141 Eignatekjur Property income	3,5	3,9	3,6	2,6	2,1	2,8
142 Sala á vöru og þjónustu Sale of goods and services	3,1	3,2	3,1	3,2	3,1	3,4
143 Sektir og skaðabætur Fines, penalties and forfeits	0,2	0,1	0,2	0,2	0,3	0,2
144 Frjáls fjárfamlög Voluntary transfers other than grants	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur Misc. and unidentified revenue	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1
Innbyrðis hlutdeild Percentage breakdown						
1 Heildartekjur Total revenue	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
11 Skatttekjur Tax revenue	78,6	76,6	74,9	74,4	76,0	75,6
111 Skattar á tekjur og hagnað Taxes on income and profits	38,7	40,3	39,1	37,6	39,2	38,3
112 Skattar á laungreiðslur og vinnuafli Taxes on payroll and workforce	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,7
113 Eignarskattar Taxes on property	5,0	4,9	5,1	5,6	5,6	5,7
114 Skattar á vöru og þjónustu Taxes on goods and services	33,6	29,8	28,5	28,9	28,8	28,6
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti Taxes on international trade	0,9	0,9	0,9	0,9	1,1	1,0
116 Aðrir skattar Other taxes	0,3	0,3	1,0	0,9	1,0	1,2
12 Tryggingagjöld Social contributions	6,4	6,4	7,5	10,0	9,8	8,8
13 Fjárfamlög Grants	0,2	0,2	0,4	0,4	0,4	0,5
131 Frá erlendum opinberum aðilum From foreign governments	—	—	—	—	0,0	0,1
132 Frá alþjóðastofnunum From international organisations	0,2	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4
133 Frá opinberum aðilum From other general government units	—	—	—	—	—	—
14 Aðrar tekjur Other revenues	14,8	16,8	17,3	15,3	13,7	15,1
141 Eignatekjur Property income	7,4	8,7	8,7	6,3	5,1	6,3
142 Sala á vöru og þjónustu Sale of goods and services	6,6	7,3	7,6	7,7	7,3	7,8
143 Sektir og skaðabætur Fines, penalties and forfeits	0,4	0,3	0,4	0,5	0,7	0,4
144 Frjáls fjárfamlög Voluntary transfers other than grants	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur Misc. and unidentified revenue	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5	0,3

Tafla 23. Heildarútgjöld hins opinbera árin 2007–2012, flokkað eftir málaflokkum

Table 23. The general government expenditure by functions 2007–2012

Verðlag hvers árs, í milljónum króna Current prices, in million ISK	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Heildarútgjöld Total expenditure						
01 Æðsta stjórnsýsla General public services	72.618	96.050	149.164	136.014	137.556	154.411
02 Varnarmál Defence	810	888	652	747	655	343
03 Lög-og réttargæsla og öryggismál Public order and safety	19.158	22.428	24.489	21.466	23.609	25.060
04 Efnahags- og atvinnumál Economic affairs	75.943	288.175	93.751	107.543	95.546	83.671
05 Umhverfismál Environmental protection	8.252	9.829	10.099	9.961	9.809	10.509
06 Húsnæðis-, skipulags- og veitumál <i>Housing and community amenities</i>	6.337	7.545	7.408	38.397	5.442	19.444
07 Heilbrigðismál Health	103.268	117.317	124.901	121.021	124.162	130.919
08 Menningar-, íþróttá- og trúmál Recreation, culture and religion	49.228	55.962	55.469	56.630	53.704	55.871
09 Menntamál Education	106.094	123.628	128.093	128.038	131.577	135.912
10 Almannatryggingar og velferðarmál Social protection	111.382	131.905	169.301	172.065	189.739	189.477
Innbyrðis hlutdeild Percentage breakdown						
Heildarútgjöld Total expenditure						
01 Æðsta stjórnsýsla General public services	13,13	11,25	19,54	17,18	17,82	19,17
02 Varnarmál Defence	0,15	0,10	0,09	0,09	0,08	0,04
03 Lög-og réttargæsla og öryggismál Public order and safety	3,46	2,63	3,21	2,71	3,06	3,11
04 Efnahags- og atvinnumál Economic affairs	13,73	33,75	12,28	13,58	12,38	10,39
05 Umhverfismál Environmental protection	1,49	1,15	1,32	1,26	1,27	1,30
06 Húsnæðis-, skipulags- og veitumál <i>Housing and community amenities</i>	1,15	0,88	0,97	4,85	0,71	2,41
07 Heilbrigðismál Health	18,67	13,74	16,36	15,28	16,09	16,25
08 Menningar-, íþróttá- og trúmál Recreation, culture and religion	8,90	6,56	7,27	7,15	6,96	6,94
09 Menntamál Education	19,18	14,48	16,78	16,17	17,05	16,87
10 Almannatryggingar og velferðarmál Social protection	20,14	15,45	22,18	21,73	24,58	23,52
Á verðlagi samneyllu ársins 2012						
<i>At 2012 prices of government final consumption</i>						
Heildarútgjöld Total expenditure						
01 Æðsta stjórnsýsla General public services	101.122	120.648	170.376	149.393	145.203	154.411
02 Varnarmál Defence	1.127	1.115	745	821	692	343
03 Lög-og réttargæsla og öryggismál Public order and safety	26.678	28.171	27.972	23.577	24.921	25.060
04 Efnahags- og atvinnumál Economic affairs	105.752	361.973	107.082	118.121	100.857	83.671
05 Umhverfismál Environmental protection	11.492	12.346	11.535	10.940	10.355	10.509
06 Húsnæðis-, skipulags- og veitumál <i>Housing and community amenities</i>	8.825	9.477	8.461	42.174	5.744	19.444
07 Heilbrigðismál Health	143.803	147.360	142.662	132.925	131.064	130.919
08 Menningar-, íþróttá- og trúmál Recreation, culture and religion	68.551	70.294	63.357	62.200	56.690	55.871
09 Menntamál Education	147.738	155.287	146.307	140.632	138.892	135.912
10 Almannatryggingar og velferðarmál Social protection	155.102	165.684	193.376	188.989	200.287	189.477

Tafla 24. Heildarútgjöld hins opinbera 2007–2012, hagræn flokkun

Table 24. The general government expenditure by economic type 2007–2012

Verðlag hvers árs, í milljónum króna Current prices, in million ISK	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Heildarútgjöld (2+31)¹ Total expenditure (2+31)¹	553.094	853.725	763.327	791.880	771.800	805.617
2 Rekstrarútgjöld Expenses	521.178	814.936	742.678	780.780	777.200	808.085
21 Laun Compensation of employees	193.583	216.200	223.978	227.055	236.795	250.730
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services	141.446	171.386	187.459	186.892	191.369	200.655
23 Afskriftir Consumption of fixed capital	22.829	27.214	31.992	33.601	35.076	37.090
24 Vaxtagjöld Interest	33.942	49.497	98.553	84.823	84.150	95.812
25 Framleiðslustyrkir Subsidies	23.316	27.326	28.005	27.489	29.133	30.478
26 Fjárfamlög Grants	2.366	3.516	5.329	4.890	4.514	3.838
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits	75.378	89.778	121.981	120.619	138.349	135.268
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög ¹ Other expense ¹	28.319	230.020	45.380	95.410	57.815	54.215
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets	31.915	38.789	20.649	11.100	-5.401	-2.468
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets	54.744	66.002	52.641	44.701	29.675	34.622
23 Afskriftir (-) Consumption of fixed capital	-22.829	-27.214	-31.992	-33.601	-35.076	-37.090
Hlutfall af landsframleiðslu Per cent of GDP						
Heildarútgjöld (2+31)¹ Total expenditure (2+31)¹	42,3	57,7	51,0	51,5	47,4	47,4
2 Rekstrarútgjöld Expenses	39,8	55,1	49,6	50,8	47,7	47,6
21 Laun Compensation of employees	14,8	14,6	15,0	14,8	14,5	14,8
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services	10,8	11,6	12,5	12,2	11,7	11,8
23 Afskriftir Consumption of fixed capital	1,7	1,8	2,1	2,2	2,2	2,2
24 Vaxtagjöld Interest	2,6	3,3	6,6	5,5	5,2	5,6
25 Framleiðslustyrkir Subsidies	1,8	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8
26 Fjárfamlög Grants	0,2	0,2	0,4	0,3	0,3	0,2
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits	5,8	6,1	8,1	7,9	8,5	8,0
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög ¹ Other expense ¹	2,2	15,5	3,0	6,2	3,5	3,2
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets	2,4	2,6	1,4	0,7	-0,3	-0,1
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets	4,2	4,5	3,5	2,9	1,8	2,0
23 Afskriftir (-) Consumption of fixed capital	-1,7	-1,8	-2,1	-2,2	-2,2	-2,2

¹ 192 milljarða króna yfirtaka ríkissjóðs á töpuðum kröfum vegna veðlana Seðlabanka Íslands 2008 er meðtalin. The central government debt assumption of 192 billion ISK in 2008 is included.

Tafla 25. Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera 2007–2012

Table 25. The general government financial assets and liabilities 2007–2012

Verðlag hvers árs, í millj. króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012
62 Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	710.691	1.127.564	1.197.111	1.181.143	1.282.718	1.253.515
6212 Sjóður og bankareikningar <i>Currency and deposits</i>	133.330	219.226	263.764	364.749	568.430	511.313
6213 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	22	18	21	220	225	19
6214 Lánveitingar <i>Loans</i>	196.286	497.286	396.577	271.808	177.211	192.792
6215 Hlutafé <i>Shares and other equity</i>	225.928	230.863	369.224	378.708	367.985	365.406
6218 Viðskiptakröfur <i>Other accounts receivable</i>	155.126	180.170	167.525	165.659	168.868	183.985
63 Skuldir <i>Liabilities</i>	697.013	1.512.827	1.794.011	1.921.313	2.155.359	2.200.510
6313 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	125.286	308.697	624.684	722.456	788.758	839.575
63x5 Lántökur <i>Loans</i>	247.552	732.915	692.430	705.769	828.872	806.364
6315 Innlendir aðilar <i>Domestic loans</i>	73.199	368.378	287.775	324.945	350.148	350.166
6325 Erlendir aðilar <i>Foreign loans</i>	174.353	364.537	404.656	380.824	478.724	456.198
6316 Lífeyrisskuldbindingar <i>Insurance technical reserves</i>	267.980	382.337	378.239	383.089	416.894	438.557
6318 Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	56.195	88.877	98.658	109.999	120.835	116.013
Hrein peningaleg eign (62–63) <i>Net financial assets (62–63)</i>	13.678	-385.263	-596.900	-740.170	-872.641	-946.995
Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
62 Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	54,3	76,2	79,9	76,9	78,8	73,8
6212 Sjóður og bankareikningar <i>Currency and deposits</i>	10,2	14,8	17,6	23,7	34,9	30,1
6213 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6214 Lánveitingar <i>Loans</i>	15,0	33,6	26,5	17,7	10,9	11,4
6215 Hlutafé <i>Shares and other equity</i>	17,3	15,6	24,7	24,6	22,6	21,5
6218 Viðskiptakröfur <i>Other accounts receivable</i>	11,9	12,2	11,2	10,8	10,4	10,8
63 Skuldir <i>Liabilities</i>	53,3	102,2	119,8	125,0	132,3	129,6
6313 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	9,6	20,9	41,7	47,0	48,4	49,4
63x5 Lántökur <i>Loans</i>	18,9	49,5	46,2	45,9	50,9	47,5
6315 Innlendir aðilar <i>Domestic loans</i>	5,6	24,9	19,2	21,1	21,5	20,6
6325 Erlendir aðilar <i>Foreign loans</i>	13,3	24,6	27,0	24,8	29,4	26,9
6316 Lífeyrisskuldbindingar <i>Insurance technical reserves</i>	20,5	25,8	25,3	24,9	25,6	25,8
6318 Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	4,3	6,0	6,6	7,2	7,4	6,8
Hrein peningaleg eign (62–63) <i>Net financial assets (62–63)</i>	1,0	-26,0	-39,9	-48,2	-53,6	-55,8

Tafla 26. Heilbrigðisútgjöld hins opinbera 2007–2012

Table 26. The general government expenditure on health 2007–2012

Verðlag hvers árs, í millj. króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Opinber heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Total public expenditure on health¹</i>	98.160	111.688	118.328	114.633	118.511	124.065
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical prod., appliances and equipment</i>	9.105	11.632	13.617	12.602	12.401	12.251
2 Þjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	18.244	21.174	22.128	22.002	23.070	24.071
3 Sjúkrahúsaþjónusta <i>Hospital services</i>	67.581	75.519	78.810	76.094	78.924	83.554
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	756	720	763	741	554	520
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	2.472	2.643	3.011	3.194	3.562	3.669
Sluttfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
Opinber heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Total public expenditure on health¹</i>	7,50	7,54	7,90	7,46	7,28	7,30
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical prod., appliances and equipment</i>	0,70	0,79	0,91	0,82	0,76	0,72
2 Þjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	1,39	1,43	1,48	1,43	1,42	1,42
3 Sjúkrahúsaþjónusta <i>Hospital services</i>	5,16	5,10	5,26	4,95	4,85	4,92
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	0,06	0,05	0,05	0,05	0,03	0,03
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	0,19	0,18	0,20	0,21	0,22	0,22
Staðvart á mann, þús. krónur á verðlagi samneyslu 2012						
<i>Per capita, at 2012 prices of government final consumption</i>						
Opinber heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Total public expenditure on health¹</i>	439,0	439,3	423,4	395,9	392,1	386,8
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical prod., appliances and equipment</i>	40,7	45,8	48,7	43,5	41,0	38,2
2 Þjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	81,6	83,3	79,2	76,0	76,3	75,1
3 Sjúkrahúsaþjónusta <i>Hospital services</i>	302,2	297,0	282,0	262,8	261,2	260,5
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	3,4	2,8	2,7	2,6	1,8	1,6
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	11,1	10,4	10,8	11,0	11,8	11,4

Tafla 27. Fræðsluútgjöld hins opinbera 2007–2012

Table 27. The general government expenditure on education 2007–2012

Verðlag hvers árs, í milljónum króna Current prices, in million ISK	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Opinber fræðsluútgjöld alls¹ Total expenditure on education¹	96.314	111.846	116.935	116.730	116.340	122.547
1 Leískóla- og barnaskólastig Pre-primary and primary education	41.798	48.461	49.897	48.956	49.377	50.641
2 Unglinga- og framhaldsskólastig Secondary education	30.825	35.454	37.160	36.149	36.884	39.470
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi Postsecondary nontertiary education	172	251	218	213	204	211
4 Háskólastig Tertiary education	18.564	22.038	23.852	25.055	23.275	25.546
5 Menntun óflokkuð á skólastig Education n.e.c.	1.268	1.995	2.112	2.108	2.001	2.232
6 Stoðþjónusta í skólastarfi Subsidiary services to education	1.275	1.473	1.686	2.046	2.097	1.933
7 Menntamál, ótalín annars staðar Education n.e.c.	2.413	2.173	2.010	2.204	2.503	2.515
Hlutfall af vergri landsframleiðslu Per cent of GDP						
Opinber fræðsluútgjöld alls¹ Total expenditure on education¹	7,36	7,56	7,81	7,60	7,14	7,22
1 Leískóla- og barnaskólastig Pre-primary and primary education	3,19	3,27	3,33	3,19	3,03	2,98
2 Unglinga- og framhaldsskólastig Secondary education	2,36	2,39	2,48	2,35	2,26	2,32
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi Postsecondary nontertiary education	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
4 Háskólastig Tertiary education	1,42	1,49	1,59	1,63	1,43	1,50
5 Menntun óflokkuð á skólastig Education n.e.c.	0,10	0,13	0,14	0,14	0,12	0,13
6 Stoðþjónusta í skólastarfi Subsidiary services to education	0,10	0,10	0,11	0,13	0,13	0,11
7 Menntamál, ótalín annars staðar Education n.e.c.	0,18	0,15	0,13	0,14	0,15	0,15
Staðvart á mann, þús. krónur á verðlagi samneyslu 2012						
Per capita, at 2012 prices of government final consumption						
Opinber fræðsluútgjöld alls¹ Total expenditure on education¹	430,7	439,9	418,4	403,2	385,0	382,1
1 Leískóla- og barnaskólastig Pre-primary and primary education	186,9	190,6	178,5	169,1	163,4	157,9
2 Unglinga- og framhaldsskólastig Secondary education	137,8	139,4	132,9	124,9	122,0	123,1
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi Postsecondary nontertiary education	0,8	1,0	0,8	0,7	0,7	0,7
4 Háskólastig Tertiary education	83,0	86,7	85,3	86,5	77,0	79,7
5 Menntun óflokkuð á skólastig Education n.e.c.	5,7	7,8	7,6	7,3	6,6	7,0
6 Stoðþjónusta í skólastarfi Subsidiary services to education	5,7	5,8	6,0	7,1	6,9	6,0
7 Menntamál, ótalín annars staðar Education n.e.c.	10,8	8,5	7,2	7,6	8,3	7,8

Tafla 28. Fjármál hins opinbera og fyrirtækja þess 2007–2012

Table 28. Public sector accounts 2007–2012

Verðlag hvers árs, í milljörðum króna	<i>Current prices, in billion ISK</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hið opinbera General government							
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>		623,8	653,6	614,3	637,3	680,9	740,3
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>		521,2	814,9	742,7	780,8	774,9	808,1
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>		102,6	-161,4	-128,4	-143,5	-94,0	-67,8
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>		31,9	38,8	20,6	11,1	-5,6	-2,5
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>		70,7	-200,2	-149,0	-154,6	-88,5	-65,3
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>		13,7	-385,3	-596,9	-740,2	-896,2	-1.030,7
Opinber fyrirtæki Public corporations							
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>		197,6	339,2	298,2	249,6	288,9	289,8
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>		185,8	357,9	289,2	247,2	256,1	260,4
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>		11,8	-18,7	9,0	2,5	32,9	29,4
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>		87,7	73,3	36,4	25,4	8,6	21,6
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>		-75,9	-92,0	-27,3	-23,0	24,3	7,8
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>		-297,0	-541,9	-590,3	-518,2	-521,4	-441,2
Hið opinbera og fyrirtæki þessi Public sector							
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>		821,4	992,8	912,5	886,9	969,8	1.030,1
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>		707,0	1.172,8	1.031,9	1.027,9	1.031,0	1.068,5
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>		114,4	-180,1	-119,4	-141,0	-61,2	-38,4
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>		119,6	112,0	57,0	36,5	3,0	19,1
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>		-5,2	-292,1	-176,4	-177,6	-64,2	-57,5
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>		-283,3	-927,2	-1.187,2	-1.258,4	-1.417,6	-1.471,9
Hlutfall af vergri landsframleiðslu Per cent of GDP							
Hið opinbera General government							
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>		47,7	44,1	41,0	41,5	41,9	43,6
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>		39,8	55,0	49,6	50,8	47,6	47,6
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>		7,8	2,1	-8,6	-9,3	-5,8	-4,0
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>		2,4	2,6	1,4	0,7	-0,3	-0,1
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>		5,4	-0,6	-10,0	-10,1	-5,6	-3,8
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>		1,0	-26,0	-39,9	-48,2	-55,1	-60,7
Opinber fyrirtæki Public corporations							
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>		15,1	22,9	19,9	16,2	17,8	17,1
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>		14,2	24,2	19,3	16,1	15,7	15,3
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>		0,9	-1,3	0,6	0,2	2,0	1,7
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>		6,7	4,9	2,4	1,7	0,5	1,3
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>		-5,8	-6,2	-1,8	-1,5	1,5	0,5
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>		-22,7	-36,6	-39,4	-33,7	-32,1	-26,0
Hið opinbera og fyrirtæki þessi Public sector							
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>		62,8	67,1	60,9	57,7	59,6	60,6
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>		54,0	79,2	68,9	66,9	63,4	62,9
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>		8,7	0,8	-8,0	-9,2	-3,8	-2,3
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>		9,1	7,6	3,8	2,4	0,2	1,1
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>		-0,4	-6,8	-11,8	-11,6	-4,1	-3,4
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>		-21,7	-62,6	-79,3	-81,9	-87,2	-86,7

Tafla 29. Útgjöld hins opinbera til almannatrygginga og velferðarmála 2007–2012

Table 29. The general government expenditure on social protection 2007–2012

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	<i>Current prices, in million ISK</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Almannatryggingar og velferðarmál alls <i>Social protection</i>							
1 Sjúkdómar <i>Sickness</i>		703	900	872	832	809	933
2 Örorka og fötlun <i>Disability</i>		28.268	34.833	40.941	42.034	47.687	49.325
3 Öldrun <i>Old age</i>		29.133	33.113	33.345	32.469	41.975	44.245
4 Eftirlifendur <i>Survivors</i>		246	277	313	316	319	321
5 Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>		33.749	37.674	41.708	42.017	39.214	40.084
6 Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>		3.100	5.436	25.692	25.300	24.887	23.238
7 Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>		7.925	10.044	14.627	16.255	23.648	19.667
8 Félagsleg aðstoð, ótalín annars staðar <i>Social exclusion n.e.c.</i>		3.625	4.609	5.882	6.714	7.724	8.135
9 Almannatryggingar og velferðarmál, ót.a.s. <i>Social protection n.e.c.</i>		4.633	5.020	5.919	6.127	3.477	3.530
Innbyrðis hlutfall <i>Percentage breakdown</i>							
Almannatryggingar og velferðarmál alls <i>Social protection</i>							
1 Sjúkdómar <i>Sickness</i>		0,63	0,68	0,52	0,48	0,43	0,49
2 Örorka og fötlun <i>Disability</i>		25,38	26,41	24,18	24,43	25,13	26,03
3 Öldrun <i>Old age</i>		26,16	25,10	19,70	18,87	22,12	23,35
4 Eftirlifendur <i>Survivors</i>		0,22	0,21	0,18	0,18	0,17	0,17
5 Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>		30,30	28,56	24,64	24,42	20,67	21,16
6 Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>		2,78	4,12	15,18	14,70	13,12	12,26
7 Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>		7,12	7,61	8,64	9,45	12,46	10,38
8 Félagsleg aðstoð, ótalín annars staðar <i>Social exclusion n.e.c.</i>		3,25	3,49	3,47	3,90	4,07	4,29
9 Almannatryggingar og velferðarmál, ót.a.s. <i>Social protection n.e.c.</i>		4,16	3,81	3,50	3,56	1,83	1,86
Staðvart á mann, þús. krónur á verðlagi samneyslu 2012							
<i>Per capital, at 2012 prices of government final consumption</i>							
Almannatryggingar og velferðarmál alls <i>Social protection</i>							
1 Sjúkdómar <i>Sickness</i>		3,1	3,5	3,1	2,9	2,7	2,9
2 Örorka og fötlun <i>Disability</i>		126,4	137,0	146,5	145,2	157,8	153,8
3 Öldrun <i>Old age</i>		130,3	130,2	119,3	112,1	138,9	138,0
4 Eftirlifendur <i>Survivors</i>		1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0
5 Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>		150,9	148,2	149,2	145,1	129,8	125,0
6 Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>		13,9	21,4	91,9	87,4	82,3	72,5
7 Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>		35,4	39,5	52,3	56,1	78,2	61,3
8 Félagsleg aðstoð, ótalín annars staðar <i>Social exclusion n.e.c.</i>		16,2	18,1	21,0	23,2	25,6	25,4
9 Almannatryggingar og velferðarmál, ót.a.s. <i>Social protection n.e.c.</i>		20,7	19,7	21,2	21,2	11,5	11,0

Hagtíðindi
Statistical Series

Pjóðhagsreikningar
National accounts

98. árg. • 31. tbl. 2013:15

ISSN 0019-1078 ISSN 1670-4657 (prentutgáfa *print edition*) • ISSN 1670-4665 (rafræn útgáfa *PDF*)

Verð kr. Price ISK 1.300 • € 11

Umsjón *Supervision* Guðrún R. Jónsdóttir • gudrun.jonsdottir@hagstofa.is

Sími Telephone +(354) 528 1000

© Hagstofa Íslands *Statistics Iceland* • Borgartúni 21a 150 Reykjavík Iceland

Bréfasími Fax +(354) 528 1099

Öllum eru heimil afnot af ritinu. Vinsamlegast getið heimildar. *Please quote the source.*

www.hagstofa.is/hagtidindi www.statice.is/series